

e-novičke

junij 2018

Dragi bralci, v junijskih novičkah preberite odzive na 22. Andragoški kolokvij in predstavitev nekaterih drugih dogodkov, ki smo jim bili priča pred kratkim. Predstavljamo publikacije, ki prinašajo novice iz mednarodnega in domačega okolja. V rubriki Kotiček je vaš organizacije iz naše mreže predstavljajo dogajanje na lokalni ravni. Naslednje e-Novičke ACS vas bodo dosegle v avgustu, spremljajte pa objave v [spletni izdaji](#).
Lepe poletne dni, Ana Peklenik, urednica

VSEBINA

DOMAČE NOVICE	4
Starost prinaša nove priložnosti.....	4
Kako pomembne so ključne kompetence za kakovostno življenje starejših odraslih?	4
Sobivanje s pomočjo dobrih knjig o staranju in življenju	5
Vključevanje starejših – pogled udeležencev	6
Vključevanje starejših – pogled predavateljev, svetovalcev, organizatorjev	6
Forum o globalnem učenju.....	7
Novosti v Info-mozaiku	7
PROJEKTI ESS	8
Nov mejnik v projektu Življenjske spretnosti v Evropi – objavljen kurikulum za pripravo programov	8
Pilotna izvedba modula o opredeljevanju in merjenju učinkov v izobraževanju odraslih	8
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA	9
Dan starejših – čili, zdravi, informirani in dejavni	9
MEDNARODNO SODELOVANJE	10
Digitalne značke v izobraževanju odraslih (BADA, projekt Erasmus+)	10
POMEMBNE PUBLIKACIJE	10
Glasililo UIL Nexus prinaša zanimive mednarodne novice	10
Majska številka revije Skillset and Match	11
IZ DRUGIH VIROV	11
Novi spodbude EU za krepitev vloge mladinskih, izobraževalnih in kulturnih politik	11
Novice Platforme LLLP	12
EAEA obvešča svoje člane	12
Novice Cedefop	12
EPALE	13
Glasililo platforme EPAL	13
KOTIČEK JE VAŠ	14
Podravski karierni dialog v Mariboru	14

Ugledna gostja z Japonske obiskala N'š plac	14
Regijski center za dostojno delo Ljubljana – RCDDL.....	14
Posvet o izzivih pri zdravstveno-socialni obravnavi starejših ter zdravstveni oskrbi pacientov z demenco	15
Glasbeno dopoldne z ambasadorjema Juretom Torijem in Darjo Smrkolj	15
Gremo mi zeleno tudi v Zasavju	16
Uspešno v nove poklicne izzive	17
NE PREZRITE	17
Poletna univerza v Ljubljani.....	17
Odmevi na razstavo Študijski krožki v slovenskem prostoru	17
POSVETI, KONFERENCE	18
KNJIŽNICA ACS	19
Udeležili smo se tečaja o odprtem dostopu in spornih založnikih v NUK.....	19
Spremembe – naš vsakdanjik	20

<http://www.acs.si>

<https://enovicke.acs.si/>

<https://www.facebook.com/AndragoskiCenterSlovenije>

<https://www.facebook.com/TedenVseziVljenjskegaUcenja>

<https://www.facebook.com/ACS.knjiznica>

<http://twitter.com/TVUslo>

Seznam najpogosteje rabljenih kratic

ACS: Andragoški center Slovenije
ADS: Andragoško društvo Slovenije
CMEPIUS: Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja
CPI: Center RS za poklicno izobraževanje
EK: Evropska komisija
ELKD: Evropsko leto kulturne dediščine
EPUO: Evropski program za učenje odraslih (European Agenda for Adult Learning)
EPALE: ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi
ESS: Evropski socialni sklad
EU: Evropska unija
IO: izobraževanje odraslih
ISIO: Informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih
JSKD: Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
LU: Ljudska univerza
MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MK: Ministrstvo za kulturo
MZZ: Ministrstvo za zunanje zadeve
NPK: nacionalne poklicne kvalifikacije
POKI: Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje
PU: Parada učenja
PUM-O: Projektno učenje mlajših odraslih
ReNPIO: Resolucija o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji 2013–2020
SSIO: Strokovni svet za izobraževanje odraslih
TVU: Teden vseživljenjskega učenja
UIL: Inštitut za vseživljenjsko učenje pri UNESCO
UNESCO: The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UTŽO: univerza za tretje življenjsko obdobje
UŽU BIPS: Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Beremo in pišemo skupaj
ZiSSS: Združenje izobraževalnih in svetovalnih središč Slovenije
ZLUS: Zveza ljudskih univerz Slovenije
ZRSZ: Zavod RS za zaposlovanje
ZZK: Zeleni znak kakovosti

Starost prinaša nove priložnosti

Tokratni andragoški kolokvij (AK) je potekal v znamenju spremenjenih paradigem – vzorcev razmišljanja in delovanja. Že sam prenos njegove izvedbe iz Ljubljane na lokalno raven pomeni premik – ne le geografski, temveč tudi vsebinski. Tako kot lani, ko smo [21. AK](#) združili z zaključnim dogodkom EPUO in ga izpeljali skupaj z LU Ajdovščina, smo tudi letos delovali v partnerstvu – tokrat z LU Jesenice. Prenos AK na lokalno raven je zamišljen tako, da lokalni partner v dogodek vnese vidike aktualne prakse v posameznem okolju – v tem primeru vezane na ključne kompetence starejših odraslih. LU Jesenice je šla še korak dlje – v panela z udeleženci oziroma z organizatorji izobraževanj, izobraževalci in svetovalci je vključila predstavnike iz vse Slovenije. Sodelovalo je namreč tudi 9 drugih članic [Združenja izobraževalnih in svetovalnih središč Slovenije](#) – ljudskih univerz, ki delujejo na različnih koncih države. Jeseničani pa so navdušili tudi s kulturnimi vložki.

Po drugi strani smo na ACS poskrbeli za vsebine z nacionalne in mednarodne ravni. Mijo Pukl, podpredsednico ZDUS, smo povabili z namenom, da nam predstavi zaključke nacionalnega omizja, ki je na ZDUS potekalo v okviru skupne akcije TVU [Dan starejših](#) – Čili, zdravi, informirani in dejavni. Že kar na začetku nas je povabila, da do osupljivih demografskih napovedi o vse večjem deležu starejših zavzamemo pozitivno stališče in se zavemo, da to prinaša bogat vir modrosti in izkušenj. Dr. Ana Krajnc, prva dama IO v Sloveniji in utemeljiteljica Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, je med drugim opozorila na paradigmatični prehod od vseživljenjskosti učenja do vseživljenjskosti dela, katerega nepogrešljivi sestavni del je nenehno učenje. [Jumbo Klercq](#) je svoje izkušnje pri delu s starejšimi strnil z opisom lastnosti, ki naj bi jih imel sodobni izobraževalec starejših odraslih: discipliniranost, sposobnost sintetiziranja, ustvarjalnost, spoštljivost in etičnost.

Nagovorila me je presenetljiva ubranost prispevkov vseh treh govorcev, zato sem jih napol v šali, napol resno pobarala, ali so se vnaprej dogovorili, kaj bo kdo povedal. Jasno, njihova usklajenost je implicitna: gre za ljudi, ki so (vse življenje) zavezani delu in učenju, zato sebe in drugih starejših nikakor ne vidijo na obrobju družbe, temveč kot njene enakopravne in dragocene člane. Tako tudi neutrudno delujejo.

Program in vsebine so objavljeni na [spletni strani dogodka](#).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Kako pomembne so ključne kompetence za kakovostno življenje starejših odraslih?

Na 22. AK smo iskali odgovore na to vprašanje. Pri organizaciji osrednjega strokovnega srečanja v [TVU 2018](#) smo letos združili moči sodelavci [ACS](#) in [LU Jesenice](#). Dogodek na Jesenicah (dvorana Kolpern) 7. junija je ponujal [program](#), ki ni prav tipičen za konferenco. Strokovni prispevki o pomenu in priložnostih za razvoj ključnih kompetenc starejših so se nenehno prepletali z doživljaji ([film](#), [gledališka predstava](#), verižni eksperiment, [folklorni nastop](#) ...) in predstavitvami dejavnosti v tem življenjskem obdobju.

Po uvodnih [pozdravih gostiteljev](#) in soorganizatorjev je prisotne nagovorila Mija Pukl, podpredsednica ZDUS. Poudarila je, kako zelo je treba spremeniti družbeno paradigmo o dostojnem življenju starejših v naši družbi in predvsem, da morajo pri tej spremembi sodelovati prav starejši sami, dejavni v različnih društvih. Na paradigme se je navezala tudi dr. Ana Krajnc v svojem [predavanju](#). V uvodu je izpostavila svoje opažanje, da že zasnova AK »napoveduje novo paradigmo, ki pove, kaj so v resnici kompetence ljudi. Človek ne more osebno rasti, biti sposoben samostojnosti in ustvarjanja, pravilnega in hitrega odločanja, če nima razvite osebnosti. Kompetence so osebne lastnosti /.../, kompetence so doživljanja ...« Gost iz Nizozemske, Jumbo Klercq, ambasador EPALE in član upravnega odbora nizozemskega festivala Learn for Life, je spregovoril o učinkih učenja v poznejšem življenjskem obdobju ter o usposabljanju izobraževalcev.

V drugi strokovni del nas je uvedel Stane Arh, upokojenec z Jesenic, z doživljajskim vložkom – predstavitevjo verižnega eksperimenta. To je skupek naprav, ki se poganjajo druga za drugo, tako da prejšnja s povezovalno kroglico sproži naslednjo. Dobrobiti verižnega eksperimenta za vse vpletene (otroke v vrtcih, učence, dijake, študente in upokojence) so predvsem v tem, da prenaša znanje na mlade in zadovoljuje upokojence. Pri mladih spodbuja ustvarjalno razmišljanje, ročne spretnosti, z njim spoznajo celoten način gradnje od ideje do načrta, na koncu pa jih čaka še preizkušanje rezultata. V nadaljevanju je dr. Tina Bilban spregovorila o Zgodbah staranja, projektu, katerega glavni namen je prepričati vse generacije, s poudarkom na mladih, da se jih staranje tiče. Znanje pa je tisto, ki nam lahko bistveno pomaga pri razumevanju, sprejemanju in usmerjanju tega procesa. Dialog o tej temi se stke s pomočjo dobre literature, ki se dotika tematike staranja in starosti, in širi s pogovori o znanstvenih in filozofskih pogledih, premisleku o lastnih izkušnjah in mnenju. Ta del programa smo zaključili s panelno razpravo, v kateri so sodelovali starejši odrasli in nam predstavili svoje izkušnje z vključevanjem v dejavnosti, ki jih ponujajo različne lokalne organizacije, ter svoje poglede na to, kako bi pritegnili tiste, ki se osamijo.

V zadnjem vsebinskem sklopu konference nam je Ana Samsa, voditeljica sekcije [Umska vadba](#) na LUJ, brez velikih besed pokazala, kako ohraniti svoje možgane v dobri formi. Svoj pogled na življenjsko obdobje, ki ji prinaša nove izzive, pa je z nami delila [Polona Avsenak](#), upokojenka, predavateljica, občasno pa tudi [udeleženka](#) v programih za starejše. AK smo sklenili z drugo panelno razpravo, v kateri so sodelovali organizatorji izobraževanj, izobraževalci in svetovalci. Skušali so najti odgovore na vprašanja, kot so: kako vključiti neaktivne, katere vsebine ponuditi starejšim, kako ponujene dejavnosti najuspešneje promovirati, kako zagotavljati celostno podporo sodelujočim ...

Dogodek je nagovoril vse moje čute in potešil radovednost. Zlahka potrdim misli enega od udeležencev: »Ne želim si dolgega življenja (kaj je pravzaprav dolgo življenje?), želim pa si, da bi bilo moje življenje aktivno in kvalitetno.«

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Sobivanje s pomočjo dobrih knjig o staranju in življenju

Staranje je neločljiv del življenja, zato je mlade treba prepričati, da se jih tiče, in jim pomagati znebiti se predsodkov do skupine, ki ji bodo predvidoma nekoč pripadali tudi sami – in to lahko storimo tudi s pomočjo literature o staranju in starosti.

Na AK sem zato z zanimanjem sledila mislim dr. Tine Bilban, vodji projekta [Zgodbe staranja](#), ki poteka pod pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO in predstavlja primer dobre prakse s področja osveščanja o staranju in medgeneracijskem povezovanju. Z branjem [dobrih knjig](#) in pogovori o starosti so v projektu povezali skupine mladih bralcev iz osnovnih in srednjih šol ter starejše odrasle. Menim, da lahko odstiranje literarnega pogleda na staranje doseže širok krog ljudi vseh generacij in s svojo sporočilnostjo razbija stereotipe o starosti ter tako prispeva k prijetnejšemu sobivanju.

Prepričana sem, da se v lokalnih in mednarodnih okoljih skriva še veliko zanimivih praks o tovrstni tematiki in povezovanju, zato z radovednostjo pričakujem odpiranje zgodb staranja na [septembrski konferenci](#) v Ljubljani in delitev izkušenj, ki prinese nov vir spoznanj.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Vključevanje starejših – pogled udeležencev

Panelna razprava se je začela z mislijo 90-letnega Dušana Florjančiča: »Starost ni za slabiče.« Vsi udeleženci so povedali, da jih je vključitev med učeče se osebnostno okrepila, dvignila ne samo raven njihovega znanja, ampak tudi samozavest. Večinoma so že pred vključitvijo poznali delo LU in medgeneracijskih centrov, projekt TVU in Parado učnja, ki ju vidijo kot odlično vstopno točko tudi za svojo generacijo. Izkazalo se je, da so socialne spretnosti za starejše celo pomembnejše

od strokovnega znanja. Udeležence razprave veže tudi ugotovitev, da imajo odlične mentorje, predavatelje: strokovno podkovane profesionalce z veliko mero empatije in potrpežljivosti, ki so dostopni in prijazni. Vsak se je vključil najprej v en tečaj, pa v naslednjega ... in tako vstopil v krog učenja, tako da danes ne samo prejema, tudi daje. Vključili so se namreč med prostovoljce, pri tem povezujejo različne generacije, predvsem pa so promotorji učenja. Ugibajo, da so tisti, ki se ne vključijo, bolj individualno orientirani, zato je pomembno, da organizacije to prepoznajo in promovirajo različne pristope. Mentorji se takim posameznikom prilagajajo, tako da se po potrebi z njimi individualno učijo. Nadgradnjo sodelovanja z medgeneracijskimi centri učeči se vidijo v možnosti razvoja medsebojne pomoči in oskrbe na domu, v katero bi se vključili kot prostovoljci. Ena od udeleženk je zaključila svoje misli z besedami: »V šolo tudi rada grem, vsako leto rajši.« Da bi le čim več ljudi različnih generacij mislilo in ravnalo tako.

[Tukaj](#) lahko dostopate do videoposnetka prve panelne razprave.

Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

Vključevanje starejših – pogled predavateljev, svetovalcev, organizatorjev

Na [zaključnem panelu](#) AK so svoje poglede, mnenja in spoznanja na temo ključnih kompetenc za kakovostno življenje starejših odraslih predstavili tudi organizatorji izobraževanj, predavatelji in svetovalci. Spregovorili so o svojih izkušnjah, o tem, kako poskušajo neaktivne starejše povabiti k vključitvi v izobraževanje, kako poteka ozaveščanje starejših o izobraževalni ponudbi in možnostih učenja, kakšno podporo jim nudijo pri vključitvi v izobraževanje, kako

usklajujejo povpraševanje starejših po določenih znanjih z izobraževalno ponudbo. Izpostavili so znanja, po katerih starejši najpogosteje povprašujejo, in odgovorili na vprašanje, katere osebne lastnosti naj ima izobraževalec pri delu s starejšimi. Zelo pomembno je povezovanje in stalno sodelovanje izobraževalne ustanove z različnimi ustanovami v lokalnem okolju, na primer z društvi, nevladnimi organizacijami, centri za socialno delo, domovi za ostarele in drugimi službami, ki delujejo na terenu in imajo stike s starejšimi. Z njihovo pomočjo lažje dosegajo starejše v oddaljenih krajih, kjer ni možnosti za izobraževanje in učenje. Pomembne so tudi različne oblike podpore starejšim. Te nudijo motivacijo za vključitev v učenje, jim pomagajo premostiti ovire. Pomembno je nenehno nagovarjanje starejših, da je učenje koristno, pomembno in privlačno, da pripomore k premostitvi socialne izključenosti, vzdrževanju njihove neodvisnosti in splošnega dobrega počutja ter da bogati življenje v zrelih letih. Potrebna je stalna komunikacija z učečimi se, prilagajanje učnih aktivnosti njihovim zmožnostim, željam, zanimanjem, saj se bodo starejši le tako vračali. Med starejšimi so najbolj iskana znanja s področja uporabe računalnika, pametnih telefonov in tablic, jezikovna izobraževanja, programi za varno in kakovostno starost ter druge vsebine. Izobraževalci starejših morajo biti prijazni, potrpežljivi, prilagodljivi, morajo znati prisluhniti slušateljem, njihovim potrebam, željam in zanimanjem, se znati približati njihovim talentom in sposobnostim ter spodbuditi v starejših učenje z radostjo.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Forum o globalnem učenju

MZZ in MIZŠ sta 16. maja na Brdu pri Kranju organizirala forum o globalnem učenju (kot del programa evropske mreže GENE) ter o vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj (VITR). Sodelujoči so prisluhnili namenom mednarodnega razvojnega sodelovanja, v katerem Slovenija prispeva k odpravljanju revščine in uresničevanju trajnostnega razvoja. Za oboje je potrebno razumevanje svetovnega dogajanja, njegovih vzrokov in posledic ter povezanosti lokalne in svetovne javnosti.

Koncept so predstavili predstavnica Evropske mreže za globalno učenje, Ditta Trindade, predavatelj z Inštituta za mednarodni razvoj Univerze na Dunaju, dr. Helmuth Hartmeyer, in dr. Igor Pribac. Slednji je trajnostni razvoj predstavil kot strateški izziv vzgoje in izobraževanja v Sloveniji (Bela knjiga, 2011) ter ga navezal na etiko in medgeneracijsko pravičnost. Sledile so delavnice in razprava, nastopila pa je tudi dolgoletna avtoriteta formalnega izobraževanja na tem področju, ddr. Barica Marentič Požarnik. Dogodka sva se na povabilo MIZŠ udeležili mag. Margerita Zagmajster in raziskovalka dr. Nevenka Bogataj.

Dr. Nevenka Bogataj (nevenka.bogataj@acs.si), ACS

Novosti v InfO-mozaiku

V spletno rubriko [InfO-mozaik](#), v kateri objavljamo statistične informacije in kazalnike s področja izobraževanja in učenja odraslih, smo dodali novo objavo: [84. Statistični podatki: Vključenost odraslih v formalno izobraževanje](#). Podrobneje smo predstavili statistične podatke o vključenosti odraslih v osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje v šolskem letu 2015/2016 oz. 2016/2017 ter novejša podatke o udeležencih in diplomantih terciarnega izobraževanja.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Nov mejnik v projektu Življenjske spretnosti v Evropi – objavljen kurikulum za pripravo programov

V okviru projekta [Življenjske spretnosti v Evropi](#) (Life Skills for Europe – LSE) je bil dosežen nov mejnik. V sodelovanju z vodilnim partnerjem te aktivnosti, Learning and Work Institute iz Združenega Kraljestva, je bil pripravljen [okvirni kurikulum](#) za življenjske spretnosti, ki je objavljen na spletni strani EAEA. Temelji na [Poročilu o pristopih k življenjskim spretnostim v Evropi](#), vodilni partner te aktivnosti je bil ACS.

Kurikulum je bil pripravljen z namenom, da se omogoči boljše razumevanje koncepta življenjskih spretnosti v Evropi. Kurikulum opredeljuje 8 področij temeljnih zmožnosti, ki so potrebne za aktivno udeležbo na trgu dela in kakovostno življenje. Vsaka temeljna zmožnost je opredeljena s pomočjo dveh vidikov: ravni težavnosti spretnosti oziroma zmožnosti in stopnje seznanjenosti z okoliščinami, v katerih se zmožnost razvija. Tako opredeljene zmožnosti omogočajo izobraževalcem odraslih lažje prilagajanje učenja potrebam odraslega in tudi spremljanje njegovega napredka. Odrasli udeleženec tako lahko napreduje od osnovne ravni, prek postopno naraščajoče težavnosti do napredne ravni, ob tem pa razvija zmožnosti za različne namene in v različnih okoliščinah. Tako se spodbuja razvoj zmožnosti v odnosu do drugih, družine, prijateljev in lokalne skupnosti, s čimer se spodbuja posameznikovo opolnomočenje in aktivno državljanstvo.

Za izobraževalce odraslih, ki se ukvarjajo z razvojem programov za ranljive skupine odraslih v Sloveniji, bo najbrž zelo zanimiv in uporaben koncept kurikula in področij, ki jih opredeljuje. Kurikulum se lahko uporablja kot celota, pa tudi po posameznih delih oziroma področjih zmožnosti.

Besedilo kurikula je za zdaj na voljo v angleškem jeziku, postopoma pa bo prevedeno v vse jezike partnerjev projekta.

Mag. Estera Možina (estera.mozina@acs.si), ACS

Pilotna izvedba modula o opredeljevanju in merjenju učinkov v izobraževanju odraslih

6. junija 2018 smo na Zavodu za izobraževanje in kulturo (ZIK) Črnomelj za zaključeno skupino udeležencev izpeljali enega izmed modulov programa [Temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih](#) – mozaik kakovosti, in sicer modul 7 z naslovom [Opredeljevanje in merjenje učinkov v izobraževanju odraslih](#).

Usposabljanje o opredeljevanju in merjenju učinkov v izobraževanju odraslih smo izpeljali za učitelje in strokovne delavce treh organizacij iz jugovzhodne Slovenije, ki izobražujejo odrasle: [ZIK Črnomelj](#), [LU Kočevje](#) ter [Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje](#).

Udeleženci so usvajali in poglobljali znanje za načrtno in sistematično delo pri spremljanju in vrednotenju učinkov svojega dela – izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti in projektov. V okviru usposabljanja so spoznali vpliv širšega družbenega konteksta in izobraževalnih politik na opredeljevanje ter merjenje učinkov v izobraževanju. Razmišljali so, zakaj je dobro, da se v procese spremljanja, presojanja in vrednotenja učinkov izobraževanja odraslih vključujejo vsi zaposleni in zunanji sodelavci, ki se pri svojem delu srečujejo z

vprašnji kakovosti. Pri delu v skupinah so udeleženci razmišljali o pravični obravnavi odraslega v izobraževanju kot pomembnem vidiku kakovosti.

Dr. Tanja Možina je udeležencem predstavila, kako opredeljujemo in merimo učinke v IO. Spoznali so tudi priporočila za opredeljevanje in merjenje učinkov v IO ter primerne metode in priporočila za pripravo instrumentarija za merjenje učinkov. V zadnjem delu usposabljanja smo udeležencem predstavili nekaj primerov dobre prakse v zvezi z merjenjem učinkov v programu osnovne šole za odrasle.

Usposabljanje je potekalo v okviru projekta ESS Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016–2022.

ACS je v pomoč organizacijam pri spremljanju in presojanju rezultatov in učinkov IO v letu 2016 izdal [priporočila](#) za presojanje rezultatov in učinkov izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti ter izobraževalnih projektov.

Avgusta načrtujemo izpeljavo še enega modula tega temeljnega programa, in sicer modula 1 Notranji sistem kakovosti v organizaciji, ki izobražuje odrasle.

Petra Šmalcelj (petra.smalcelj@acs.si) in Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Dan starejših – čili, zdravi, informirani in dejavni

»Največje delo, ki ga bo družba imela v prihodnje, je učenje,« je na okrogli mizi z naslovom Izzivi vseživljenjskega učenja starejših povedala prof. dr. Ana Kranjc. Dogodek sta v okviru skupne akcije TVU pripravila ZDUS in ACS.

Okroglo mizo je uradno odprla podpredsednica ZDUS Mija Pukl, ki je povzela stališče ZDUS o nujno potrebni doktrini o izobraževanju starejših oseb, ki bo odražala širši družbeni interes, opredelila zelene cilje in naloge vladnega in nevladnega sektorja. Pri tem je izpostavila, da dobro osnovo in skupno izhodišče predstavlja sprejeta Strategija dolgožive družbe, iz katere izhaja usmeritev po povečanju vključenosti starejših v vseživljenjsko učenje.

Zahteve in pričakovanja na področju vseživljenjskega učenja starejših oseb ZDUS navaja v Memorandumu 2018 o stališčih, načinu in vsebini prihodnjega sodelovanja s političnimi strankami ter drugimi nosilci politične oblasti o vprašanjih, s katerimi se srečujejo upokojenci in starejši v slovenski družbi. Ker je vseživljenjsko učenje in pridobivanje veščin gonilna sila razvoja vsake družbe, ZDUS pričakuje od Vlade RS večjo podporo pri zagotavljanju možnosti sprotne dodatnega izobraževanja in usposabljanja starejših oseb se od priprave ustreznega akcijskega načrta pa do razvijanja in omogočanja ustreznih primerno finančno dostopnih izobraževalnih programov z vsebinami

za starejše osebe.

Celoten članek si lahko preberete v [spletni izdaji e-Novičk ACS](#).

Dijana Lukić (dijana.lukic@zdus-zveza.si), ZDUS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Digitalne značke v izobraževanju odraslih (BADA, projekt Erasmus+)

V začetku maja je bila na LU Ajdovščina delavnica Digitalne značke v izobraževanju odraslih, ki sta jo vodila Tanja Božič in mag. Petja Janžekovič. Temeljni cilji delavnice so bili predstavitev projekta, predstavitev digitalnih značk, prednosti in koristi, ki jih te prinašajo, ter platforme BADGR za izdajanje, upravljanje in sledenje učnih dosežkov uporabnikov.

LU Ptuj je ena od partnerjev v projektu [BADA](#) (Erasmus+), poleg Slovenije pa v projektu sodelujejo še strokovnjaki iz Francije, ki so tudi nosilci projekta, Švedske, Nemčije in Španije. Projekt je namenjen institucijam za izobraževanje odraslih ter odraslim udeležencem v izobraževanju. Kako lahko opišemo digitalno značko? Digitalna značka zagotavlja informacije o preverljivih učnih dosežkih, spretnostih, kompetencah in drugih kvalitetah odraslih. Vsebuje informacije, ki opredeljujejo dobro dokazilo v postopkih vrednotenja, in sicer podatke izdajatelja, podatke prejemnika ter, še najpomembneje, vsebino kompetence, ki je bila pri prejemniku značke tudi preverjena. Še posebej je treba izpostaviti, da je rdeča nit projekta oblikovanje niza digitalnih značk, povezanih s ključnimi kompetencami odraslih udeležencev izobraževanja. Tako so na Ptuj razvili in oblikovali značke za 50 t. i. prečnih kompetenc, kot npr. aktivno poslušanje, motivacija za učenje, poznavanje lastnega učnega stila, postavljanje kratkoročnih in daljnoročnih ciljev, medkulturna komunikacija, poznavanje konceptov demokracije idr.

Poleg oblikovanja digitalnih značk pa so bili v okviru projekta pripravljene tudi priročniki o uporabi in koristih digitalnih značk tako za izobraževalne organizacije za odrasle kot za odrasle udeležence izobraževanja.

Vera Mlinar (vera.mlinar@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Glasililo UIL Nexus prinaša zanimive mednarodne novice

Welcoming UIL's new Director

David Atchoarena has been appointed the new Director of the UNESCO Institute for Lifelong Learning (UIL) in Hamburg. Until his appointment, Mr. Atchoarena was the Director of Division for Policies and Lifelong Learning Systems at UNESCO in Paris. Mr. Atchoarena has a rich experience in the field of education. Prior to working at UNESCO headquarters, he spent many years at the UNESCO International Institute for Educational Planning (IIEP) where he was responsible for research, capacity development and technical assistance programmes.

Spomladi je izšlo glasilo [UIL Nexus, Jan-Mar 2018](#), v katerem so predstavljene dejavnosti [UIL](#) ter aktualne novice s področja učenja in izobraževanja odraslih na globalni ravni v letošnjem pomladnem trimesečju.

Uvodoma izvemo, da je za direktorja UIL imenovan David Atchoarena. V ospredju je prispevek o sodelovanju mladih kmečkih žensk iz Indije, Indonezije in Filipinov v akcijskem raziskovanju, ki udeleženkam zagotavlja spretnosti in kompetence za obveščanje o izobraževalnih reformah v njihovih skupnostih. V nadaljevanju je predstavljen Napredni učni projekt o mobilni pismenosti (Advancing

Mobile Literacy Learning Project), v katerem UNESCO in Microsoft sodelujeta pri uvajanju napredne mobilne pismenosti in s tem spodbujata uporabo tehnologije za izboljšanje pismenosti.

Med drugimi članki naj omenimo še izdajo prve letošnje številke revije za vseživljenjsko učenje International Review of Education z naslovom Prispevek vseživljenjskega učenja k razvoju – osebni in skupnostni ter predstavitve treh publikacij.

Na glasilo se lahko naročite [tukaj](#).

Vir: [spletna stran UIL](#) in [FB UIL](#)

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Majska številka revije Skillset and Match

Cedefopova revija za promocijo učenja za delo se v naslovni temi ukvarja z vprašanjem, ali smo pripravljeni na delo, kakršno nas čaka v prihodnosti. Odgovor nakazuje James Calleja v uvodniku z zanimivo dilemo »zaposljivi ali nezaposljivi«. Nagovarja tudi k terenskemu delu (outreach) – pojdimo in poiščimo ljudi, ki potrebujejo podporo. »Postati moramo ne samo uporabniki, ampak tudi kreatorji digitalne tehnologije,« v intervjuju razkriva Krasimir Valchev, bolgarski minister za izobraževanje in znanost. Cedefopova strokovnjakinja Tina Bertzeletou pa opozarja, da za podporo razvijajočemu poklicnemu izobraževanju potrebujemo polno vpletenost ustanov, ki ponujajo IO. Poseben prispevek je namenjen 10. obletnici Evropskega okvira kvalifikacij, ki predstavlja izhodišča za nacionalne okvire. Podrobnosti preberite v reviji Skillset and Match, ki je že na voljo v Knjižnici ACS.

Priredila: Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Nove spodbude EU za krepitev vloge mladinskih, izobraževalnih in kulturnih politik

EK nadaljuje prizadevanja za oblikovanje evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025, okrepitev kulturne razsežnosti EU in povečanje udeležbe mladih. Sprejela je nov niz ukrepov, med drugim novo strategijo za mlade in novo agendo za kulturo.

Mlade želijo spodbuditi k večji vključenosti v javno in demokratično življenje. Hkrati želijo izkoristiti potencial kulture za boljšo gospodarsko rast in družbeni napredek. Sveženj ukrepov zajema krovno sporočilo z naslovom Za močnejšo Evropo: vloga mladinskih, izobraževalnih in kulturnih politik, ki opisuje napredek Komisije pri izvajanju göteborgske agende in mandata Evropskega sveta; strategijo za mlade za obdobje 2019–2027, namenjeno opolnomočenju mladih v Evropi in krepitvi njihove vloge pri oblikovanju politik EU; predloge za priporočila Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva, da se postavijo temelji za poznejši uspeh v življenju, o avtomatičnem vzajemnem priznavanju diplom in učnih obdobjev v tujini, da se spodbudi učna mobilnost v Evropi, ter o izboljšanju poučevanja in učenja jezikov, da se zagotovi, da bi več mladih obvladalo tuje jezike; novo agendo za kulturo za ozaveščanje o skupni raznoliki evropski dediščini. Njen namen je izkoristiti celoten potencial kulture za oblikovanje bolj vključujoče in pravičnejše Unije, podpiranje inovacij, ustvarjalnosti, trajnostnih delovnih mest in rasti ter okrepitev zunanjih odnosov. Več informacij je na [spletni strani EK](#).

Priredila: Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

Novice Platforme LLLP

Platforma za vseživljenjsko učenje (LLL) razpisuje [natečaj za nagrado LLLP](#). Osrednja tema je kultura vseživljenjskega učenja, priznanja pa se letos podeljujejo na treh področjih: učna okolja, vrednotenje in aktivno državljanstvo (vloga izobraževanja in kulture v celoviti družbi).

Platforma [pozdravlja](#) podvojitev evropskega proračuna, namenjenega programom Erasmus+. V svojem odgovoru pa poudarja pomen opolnomočenja državljanov s pomočjo učenja in dobro zasnovanega sodelovanja. EK nagovarjajo, naj svoje prihodnje finančne okvire usmeri tudi v medsebojno učenje, povečanje socialnih in državljskih kompetenc, delovanje nevladnih organizacij in mobilnost.

Objavljajo [prvi odziv](#) organizacije na drugi sveženj ukrepov za evropski izobraževalni prostor – Gradnja močnejše Evrope do leta 2025, katerega glavni namen je okrepiti kulturno razsežnost EU in povečati vključenost mladih.

Poročajo s preteklih dogodkov, tudi s partnerskega sestanka projekta [DIGIT](#), ki je bil v Žalcu, ter napovedujejo sestanek [Interesne skupine za vseživljenjsko učenje](#) in [Letno konferenco LLLP](#).

Na kratko predstavljajo novice članov in partnerjev LLLP, publikacije, navajajo seznama trenutnih finančnih spodbud EU in prostih delovnih mest. Objavljen je tudi koledar dogodkov do konca leta. Vse to in še več ... [y glasilu LLLP](#). Na povezavi se lahko naročite na prejemanje novic.

Priredila: Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

EAEA obvešča svoje člane

Evropsko združenje za izobraževanje odraslih (European Association for Adult Education – EAEA) v najnovejših novicah svojim članom ([EAEA Member News 9/2018](#)) med drugim vabi na generalno skupščino združenja in letno konferenco, ki bo 27. in 28. junija v Tallinu, Estonija. Program in podrobnejše informacije si lahko ogledate na [spletni strani](#). Vabi k [sodelovanju](#) pri pripravi letnih poročil posameznih držav. Rezultate zbirajo do 22. junija, končna publikacija pa bo objavljena jeseni. Predstavlja projekt [MIRVA](#), ki se osredotoča na priznavanje neformalno pridobljenega znanja in vabi k deljenju izkušenj, ki jih imajo posamezniki s t. i. digitalnimi značkami in drugimi oblikami priznavanja znanja. V središče dogajanja svojih članov postavlja naš [TVU](#) in napoveduje številne strokovne dogodke, konference in srečanja.

Dear EAEA members,
Only a few more days left to register to our events in Tallinn! Great to see that so many of you have registered. We're looking forward to discussing seminars and cooperation with you! Please do also keep an eye on our website for proposals and awards, the upcoming Validation Festival, and more.
And now your turn - anything you'd like to share with the European adult education community? A publication or project results you'd like to share? Don't hesitate to drop a line here!
Best wishes,
Associate Membership and Events Officer

Priredila: Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

Novice Cedefop

Cedefopove novice v središče postavljajo [dogodek na visoki ravni](#), na katerem so predstavili evropsko napoved spretnosti 2030, torej ključne sektorske in poklicne trende, odpiranje novih delovnih mest in vpliv tega dogajanja na potrebe po novih spretnostih.

Vodenje agencije je po odstopu predsednika Jamesa Calleje začasno prevzela

njegova namestnica [Mara Brugia](#).

[Forum pričakovanih spretnosti](#) (metode in prakse) teče 15. in 16. junija v Solunu.

Na njihovi spletni strani je zanimiv [slikovni vprašalnik](#). Raziskuje mnenje o vlogi poklicnega izobraževanja v državah EU. Ponovno vabijo tudi k sodelovanju na [fotografskem natečaju](#).

V nadaljevanju podajajo mednarodne novice in predstavljajo nove publikacije – poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje v nekaterih državah EU. Več novic Cedefop je na [spletni strani agencije](#).

Priredila: Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

EPALE

Glasil platforme EPALE

Osrednjo majsko temo – izobraževanje migrantov povzema Gina Ebner v svojem [blogu](#) z naslovom: Toliko vidikov – toliko priložnosti za učenje. Delo z ljudmi, ki prihajajo od drugod, daje vsem priložnost za učenje česa novega, tudi novih pristopov k organiziranju učenja in poučevanja. V spletni pisni razpravi so bile izpostavljene tri glavne teme: učenje o kulturi, medkulturno učenje in učenje odraslih kot sredstvo za nasprotovanje rasizmu in nestrpnosti.

Na Finskem so ubrali novo pot, ki hkrati pomeni uresničevanje pobude Poti izpopolnjevanja. Odločili so se namreč za prilagojene učne pristope in daljše programe za razvijanje osnovnih spretnosti, kot predpisuje nova finska zakonodaja. K izvedbi so povabili organizacije za IO na lokalni ravni.

V nadaljevanju je navedenih nekaj konkretnih primerov in projektov. Projekt [VINCE](#) (vrednotenje za vključevanje novih državljanov Evrope) se sooča z različnimi težavami migrantov, npr. odsotnostjo dokumentov, nepoznavanjem evropskega izobraževalnega sistema, slabim psihičnim stanjem, domotožjem in jezikovnimi ovirami. Podrobneje je projekt predstavil Carme Royo v [spletnem dnevniku](#). Koncept [Einstieg Deutsch](#) je zanimiva oblika kombiniranega učenja – povezuje učenje jezika in IKT. Izkazalo se je namreč, da imajo tujci precej težav z avtomatskimi in digitalnimi napravami, npr. z avtomati za prodajo vozovnic.

Medkulturno učenje je dvosmerna pot. Kadar govorimo o t. i. 5F (food, fashion, famous people, festivals, flags), je površnost dovoljena. Ko pa v ospredje stopijo pomembne reči, kot so vrednote, vedenje in družbena pravila, si tega ne moremo privoščiti. Graditi je treba zavedanje o lastni kulturi in življenju v sožitju. Dogajanje v državah, kjer begunce in migrante zavračajo in preganjajo, nas mora spodbuditi h kritičnemu mišljenju.

Glasil EPALE poroča tudi o dogodkih na področju IO v Evropi in o TVU v Sloveniji.

Objavljeno je tudi vabilo k (zdaj že zaključeni) junijski spletni razpravi o vlogi in izzivih izobraževanja odraslih pri delu z migranti in njihovem vključevanju v državo gostiteljico, spodbujanju strpnosti in razumevanju kulture.

Julijska tema meseca je izobraževanje v zaporih, avgustovska pa šport v izobraževanju.

Priredila: Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

Podravski karierni dialog v Mariboru

Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA 19. junija v Mariboru prireja brezplačen dogodek 2. Podravski karierni dialog z naslovom Z zavzetostjo do uspešne kariere. Na posvetu bodo sodelovali tako delodajalci kot delojemalci; beseda bo tekla predvsem o njihovem prispevku k večji zavzetosti. Podrobni program in vabilo sta dosegljiva na [spletni strani ustanove](#).

Urška Pavlič (u.pavlic@fundacija-prizma.si), PRIZMA

Ugledna gostja z Japonske obiskala N`š plac

Večgeneracijski center Ljubljana N`šPlac je 15. maja v svojih prostorih častno gostil posebno gostjo iz Japonske, prof. Mayumi Mezaki, mojstrico izdelave japonskih ikeban in hkrati visoko predstavnico šole aranžiranja cvetja Ikenobo. Mojstrica je uporabnikom najprej predstavila celotno kulturno-umetniško zgodovino pojavljanja in izdelave ikebane ter njenih različnih slogov, potem pa celoten postopek izdelave enega od slogov tudi demonstrirala. Na vrsti so bili uporabniki, ki so iz cvetja ter podstavkov, ki so jih gostje prinesli s seboj, izdelali vsak svojo ikebano. Prof. Mezaki si je nato vzela čas in pristopila prav do vsakega izmed uporabnikov, z njimi podelila svoje strokovno mnenje in popravila obliko ikebane glede na japonske standarde umetnosti in pomena prostora, ob tem pa vse tudi pojasnila.

Ob tej priložnosti so nas obiskali tudi japonski veleposlanik, njegova soproga ter še dva člana japonske delegacije, ki so skupaj z udeleženci uživali v prijetnem druženju. Tovrstni dogodek je dokaz, da Večgeneracijski center Ljubljana N`šPlac ne združuje samo različnih generacij, ampak tudi različne narode in kulture.

Aleksandra Janežič Lipar (aleksandra.janezic@cene-stupar.si), JZ Cene Štupar

Regijski center za dostojno delo Ljubljana – RCDDL

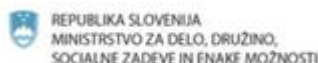
Novi izzivi na trgu dela, tudi v Sloveniji, prinašajo nove oblike zaposlovanja in organizacije dela. Prav zato je ozaveščanje vseh akterjev tako o pomenu dostojnega dela kot tudi o vseh možnih oblikah dela in negativnih učinkih nezakonite uporabe atipičnih oblik dela izrednega pomena. S tem namenom smo Združenje delodajalcev Slovenije, e-Študentski servis in Svet Gorenjskih sindikatov vzpostavili Regijski center za dostojno delo Ljubljana, ki je bil vzpostavljen za obdobje petih let v okviru istoimenskega projekta – RCDDL.

V sklopu projekta različnim ciljnim skupinam (delodajalcem, zaposlenim, brezposelnim in mladim – dijakom in študentom) nudimo informiranje in svetovanje o pravicah in obveznostih na področju dela in delovnih razmerij preko klasičnih kanalov (osebno, preko telefona ali e-pošte) kot s pomočjo inovativnih tehnoloških

rešitev. V sklopu projekta bodo pripravljene tudi različne analize, ki bodo vključevale primere dobrih praks na področju uveljavljanja koncepta dostojnega dela in družbene odgovornosti podjetij pri upravljanju s človeškimi viri.

V maju in juniju smo začeli izvajati zanimive delavnice za različne ciljne skupine, za jesen pa že načrtujemo prve povezovalne dogodke, ki bodo namenjeni širši strokovni javnosti. Poleg tega smo v želji, da bi koncept dostojnega dela čim bolj približali vsem deležnikom na trgu dela, k sodelovanju povabili tudi častne promotorje dostojnega dela – to so posamezniki in organizacije, ki pri svojem delu udeležujejo koncept dostojnega dela.

Kot lahko vidite, se obeta veliko zanimivih aktivnosti, zato nas spremljajte [na spletni strani](#) ter na socialnih omrežjih (FB, Twitter).

Maruša Goršak (marusa.gorsak@studentski-servis.com), E-študentski servis

Posvet o izzivih pri zdravstveno-socialni obravnavi starejših ter zdravstveni oskrbi pacientov z demenco

V sredo, 6. junija, je na Bledu potekal Posvet o izzivih pri zdravstveno-socialni obravnavi starejših ter zdravstveni oskrbi pacientov z demenco, ki ga je organizirala Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin.

Na dogodku so sodelovale domače in mednarodne strokovnjakinje s področij, ki zadevajo zdravstveno-socialno obravnavo starejših in s starostjo povezanih bolezni.

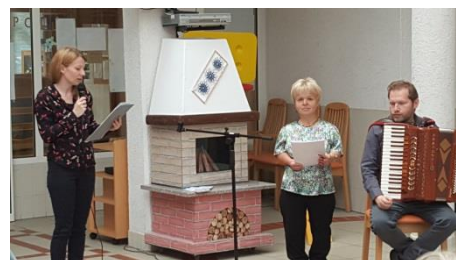
V prvem delu so strokovnjakinje s področja demence spregovorile o odnosu do starostnikov in demence, o kulturnih razlikah v dojemanju Alzheimerjeve bolezni, o formalnem in neformalnem izobraževanju o demenci ter o koristih gibanja pri demenci in v starosti na splošno. Drugi del se je osredotočal na psihosocialni vidik staranja, problematiko oskrbe na domu in pomen fizioterapevtske obravnave starostnika. Na okrogli mizi, s katero se je dogodek zaključil, O demenci čez meje Slovenije, so sodelovali strokovnjaki iz Švice, ZDA, Belgije in Velike Britanije. V razpravi so sodelovali tudi posamezniki iz občinstva.

Preberite več o dogodku v [e-Novičkah](#) na spletu, kjer je objavljenih tudi več fotografij.

Maja Jurjevčič (info@spomincica.si), Spominčica

Glasbeno dopoldne z ambasadorjema Juretom Torijem in Darjo Smrkolj

»Vzemi si čas, da si v miru ogledaš cvetlico ...« je bil eden od stavkov pesmi, ki so bile predstavljene ob spremljavi melodičnih, nežnih, včasih malo nagajivih tonov harmonike. Čudovito glasbeno poetično dopoldne v Domu starejših občanov Polde Eberl Jamski na Izlakah sta pričarala ambasadorja vseživljenjskega učenja Jure Tori (član skupine Orlek) in dobitnica priznanja TVU 2017 Darja Smrkolj.

Dogodek je bil prvi poskus sodelovanja med Zasavsko ljudsko univerzo (ZLU) in znanimi Zasavci, ki so letos postali prvi ambasadorji vseživljenjskega učenja. Skupaj spodbujamo in širimo dobro voljo in kulturo učenja med vse generacije.

Srečanje je potekalo 14. maja v dopoldanskem času v sklopu prireditev TVU 2018. Glasbeno dopoldne z ambasadorjema Juretom in Darjo, kot smo dogodek uradno poimenovali, je potekalo v sproščenem vzdušju, čutiti je bilo pozitivno energijo med nastopajočima ter zadovoljstvo občinstva, saj sta bila Jure in Darja z aplavzom nagrajena po vsaki recitaciji in pesmi. V veselje nam je, da imamo v VGC Zasavje možnost in priložnost ponuditi kulturno družabne dogodke posameznikom na »njihovem domu«. Zahvala gre seveda tudi ambasadorjema Juretu in Darji za njun čas, voljo, energijo. In kot pravi pesem. Vzemimo si čas. Morebiti za cvetlico, morebiti za druge ali zase.

Poleg Darje in Jureta so sprejeli častni naziv [ambasadorjev vseživljenjskega učenja](#) še uspešen triatlonec Denis Šketako iz Hrastnika, kuharski mojster Lojzi Čop in trboveljska županja Jasna Gabrič.

Mateja Ocepek (mateja.ocepek@zlu.si), VGC Zasavje

Gremo mi zeleno tudi v Zasavju

V Zasavju smo TVU 2018 zaokrožili s Tednom izobraževanja za trajnostni razvoj in se tako priključili pobudi ZiSSS ob Evropskem tednu trajnosti. V sodelovanju z Občino Trbovlje so imeli občani možnost preizkusiti električni avtomobil, komunala Trbovlje pa je občanom delila platenke za zbiranje odpadnega olja.

Velikokrat slišimo besedo trajnost, trajnostni razvoj, energija, obnovljivi viri. Ko pa se vprašamo, kaj pravzaprav trajnost je ..., se zamislimo. Že leta 1987 je Svetovna komisija za okolje in razvoj podala naslednjo definicijo: »Trajnostni razvoj je takšen način razvoja, ki zadošča današnjim potrebam, ne da bi pri tem ogrožal možnosti prihodnjih generacij, da zadostijo svojim lastnim potrebam.«

Tudi na ZLU in v VGC spodbujamo trajnostni razvoj in se pridružujemo različnim akcijam, kjer lahko udeležence informiramo in spodbujamo k racionalni rabi virov. V času med 30. majem in 6. junijem smo organizirali tri dogodke s področja trajnostnega razvoja. Konec maja smo v Rudarskem domu v Trbovljah pripravili izkustveno delavnico z naslovom »Lego« sistem predelave odpadnih surovin na domači način. Na delavnici so lahko udeleženci najprej spoznali vrste odpadnih surovin, za kaj naj bi jih ponovno uporabili in ekonomske vidike ponovne uporabe. Spoznali smo, kako lahko iz odpadnih naredimo nove izdelke. Druga aktivnost je potekala v naravi, in sicer smo si 4. junija ogledali akvaponski sistem gojenja solate – v sožitju z ribami. Temelji na zaprtem kroženju vode, v katerem se pretaka gnojilo, ki ga prispevajo ribe. Akvaponski sistem posnema naravni ekosistem in bio-kemijske procese. Tudi zadnja delavnica, 6. junija, je potekala v Rudarskem domu v Trbovljah in je ponujala informacije o načinih varčevanja v gospodinjstvu. Kateri so tisti mali porabniki energije in vode, ki lahko na letni ravni privarčujejo kar nekaj cekinov?

Mateja Ocepek (mateja.ocepek@zlu.si), VGC Zasavje

Uspešno v nove poklicne izzive

Maj je mesec ljubezni, pomladi in tudi novih začetkov, na LU Kočevje pa ravno nasprotno. Mesec je minil v znamenju uspešnih zaključkov jezikovnih in računalniških tečajev, ki so potekali znotraj projekta Neformalni izobraževalni programi za brezposelne 2018.

Marca smo začeli z izvedbo dveh tečajev angleškega jezika (angleščina na ravni A1 in angleščina na ravni A2) in s tečajem nemščine na ravni A1. Aprila smo dodali še tečaj excela na osnovni ravni in začetni tečaj računalniške pismenosti za odrasle. V začetku junija smo štiri programe uspešno zaključili. V torek, 22. maja, smo udeležence znova povabili v naše prostore in jim predali potrdila o doseženem znanju in jih povabili v ostale programe, ki se odvijajo znotraj različnih projektov na LU Kočevje.

Z novo pridobljenim znanjem so udeleženci izboljšali svoje spretnosti in povečali svojo storilnost. Upamo, da bodo tako uspešneje zakorakali v nove poklicne izzive.

Omenjeni programi so za udeležence brezplačni, saj jih financira MIZŠ.

Sonja Hribar (sonja.hribar@lu-kocevje.si), LU Kočevje

NE PREZRITE

Poletna univerza v Ljubljani

UTŽO organizira poleg rednega izobraževanja starejših v samo-organiziranih skupinah skozi študijsko leto tudi poseben program Poletna univerza v Ljubljani, ki je namenjen udeležencem vseh starosti.

Zvrstili se bodo trije 15-urni računalniški programi za spoznavanje uporabe pametnih telefonov in tablic pod vodstvom mentorja Roberta Mlakarja:

- [osnovni program](#) (zaključen),
- [nadaljevalni program](#) (zaključen),
- [izpopolnjevalni program](#): 18.–20. junija.

Prispevek za udeležbo v posameznem programu je 120,00 € (DDV je že vključen v to ceno).

Več informacij in prijave: Alenka Gabriela Čeh (univerza3@siol.net), 01 433 20 90.

Alenka Gabriela Čeh (univerza3@siol.net), UTŽO

Odmevi na razstavo Študijski krožki v slovenskem prostoru

Na Jakopičevem sprehajališču v Ljubljani se je iztekla razstava z naslovom Študijski krožki v slovenskem prostoru. Vabimo vse, ki ste si jo ogledali, da na naslov nevenka.bogataj@acs.si o njej zapišete kako misel. Dve, izrečeni sredi maja ob srečanju avtorjev, sodelavcev ACS, predstavnikov MIZŠ ter Ministrstva za okolje in prostor na njenem skupnem ogledu, se glasita takole:

»Ob vseh teh zgodbah začutiš ljudi iz najmanjših krajev, njihovo voljo do življenja in učenja, ob vseh teh številkah lahko le zajameš sapo in si rečeš: nekateri so carji!« je razstavo komentirala prof. dr. Nives Ličen, predstojnica Oddelka za pedagogiko in andragogiko na FF.

Jože Prah, inž. gozd. in mentor ŠK, pa je o razstavi povedal: »Razstava je dala piko na i velikemu delu in poslanstvu organizatorjev, mentorjev in udeležencev študijskih krožkov, ki smo se »na veliko« predstavili v svojem glavnem mestu.«

Razstava na prehodu v junij podpira praznovanje [Evropskega tedna trajnostnega razvoja](#), nato pa prehaja v virtualni svet. Več o razstavi tudi na <https://sk.acs.si>.

Dr. Nevenka Bogataj (nevenka.bogataj@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

TVU 2018

Kraji po Sloveniji

Uradni termin dogajanja je zaokrožen na 11.–20. maj, v razširjenem terminu pa se brezplačni tečaji, delavnice in predavanja vrstijo vse do konca junija. Prireditve so uvrščene v koledar na spletni strani TVU in pri posameznih izvajalcih. Začutite moč in radost učenja, prepustite se novemu znanju. Več informacij je na [spletni strani TVU](#) in v objavah prirediteljev.

Letna konferenca EDEN

Genova, Italija

27. Letna konferenca Evropskega omrežja za e-učenje (EDEN) z naslovom Exploring mikro, meso and makro: Navigating between dimensions in the digital learning landscape se bo osredotočala na razsežnosti digitalnega učnega okolja. Več informacij je na [spletni strani dogodka](#):

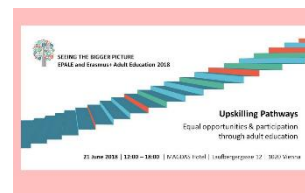

Konferenca EPALE – Poti izpopolnjevanja

Dunaj, Avstrija

EPALE Avstrija in Erasmus+ za izobraževanje odraslih vabita na Konferenco EPALE. Osredotočena bo na Poti izpopolnjevanja – enake možnosti in udeležba v izobraževanju odraslih. Namen dogodka je ustvariti okolje, ki bo spodbujalo širjenje znanja in učenje.

Letna konferenca LLLP

Dunaj, Avstrija

Osrednja tema konference Platforme za vseživljenjsko učenje 2018 bo Kultura vseživljenjskega učenja: partnerstvo za razmislek o izobraževanju. Več informacij je na [spletni strani LLLP](#), kjer so objavljeni vabilo, program in prijavnica.

Konferenca Zgodbe staranja

Ljubljana, Slovenija

Zgodbe staranja prepletajo poglede vodilnih domačih in svetovnih akterjev s področja znanosti o staranju, filozofije staranja, literature o staranju, prakse s področja medgeneracijskega sodelovanja in osveščanja o staranju.

Raziskovali jih bomo na [mednarodni konferenci](#) v hotelu Central v Ljubljani in na spremljevalnih dogodkih, ki bodo v septembru potekali na različnih lokacijah po Ljubljani.

Napovednik drugih dogodkov si oglejte [na spletu](#) v rubriki Ne prezrite.

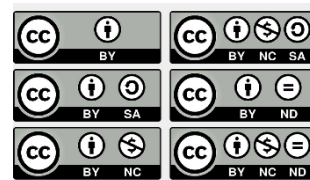
KNJIŽNICA ACS

Udeležili smo se tečaja o odprtem dostopu in spornih založnikih v NUK

Založništvo v znanosti je velik posel, saj v svetu raziskovalcev velja trditev: »Publish or Perish« – strokovnjaki, ki ne objavljajo, se ne uveljavijo. Večina objav v mednarodnih publikacijah z visokim faktorjem vpliva financirajo javni zavodi, dobiček od prodaje revij pa ostane založnikom, ki jim pripadejo tudi avtorske pravice. To je del problema, o katerem je tekla beseda na delavnici z naslovom **Odprti dostop in sporni založniki 24. maja v NUK**.

Obvezni odprti dostop do vseh recenziranih objav iz sofinanciranih projektov je določila EK v dokumentu [Obzorje 2020](#). O dogajanju na to temo v mednarodnem okolju smo v [e-Novičkah](#) že poročali. Osnovni princip odprtega dostopa je takojšnja objava rezultatov znanstvenih raziskav na spletu brez naročniških ali avtorskopравnih omejitev. To je koristno v prvi vrsti za znanost samo, saj pomeni hitrejšo širjenje in več bralcev, večjo izpostavljenost rezultatov in večjo citiranost avtorjev. Pomembno je tudi za vse druge deležnike – posameznike, ustanove, države in družbo. Po objavi se delo odloži v vsaj en spletni repozitorij in označi z licencami [Creative Commons](#). Podrobnosti in načini objavljanja so podrobno opisani na [Mrežniku NUK](#).

Drugi del srečanja je bil nekoliko bolj praktično naravnano in pravzaprav izjemno zanimivo. Goljufive družbe so namreč odkrile novo tržno nišo – založništvo in druge dejavnosti, vezane na znanost. Povedano na kratko: obstaja izjemno prefinjeno in lično izdelana, pregledna, uporabniku prijazna spletna stran založbe – ki ne obstaja. Ponuja objavo znanstvenega dela v razmeroma kratkem času in pod ugodnimi pogoji, visok faktor vpliva in ugledno ekipo recenzorjev. Posameznik ali ustanova odda članek, ta je objavljen, potem pa se izkaže, da stoji za vsem tem slamnata ekipa z izmišljenimi strokovnjaki ... V slovenski bibliografski sistem se članek, objavljen na takem spletnem mestu, sicer vpiše, vendar ne z želeno tipologijo, saj publikacija v resnici ne izpolnjuje kriterijev za to. In ker gre npr. pri izvirnem znanstvenem članku za prvo objavo, so lahko razvrsteni rezultati dolgoletnega dela ... Zgovoren je podatek, da je število spornih revij med leti 2011 in 2017 naraslo za 64-krat.

Kaj torej storiti? Preveriti je treba spletne strani založbe, raziskati ekipo, ki domnevno stoji za tem, poiskati lokacijo, kjer naj bi se nahajala, predvsem pa podvomiti, če je rok za objavo nenavadno kratek (manj kot šest mesecev). Obstaja namreč tudi razširitev

nečednega posla – plenilci so vedno korak pred nami – organizirajo navidezne konference in srečanja. Verodostojnost lahko preverimo [na spletu](#), obstajajo t. i. črne in bele liste, ki se neprestano nadgrajujejo. Previdnost je mati modrosti, ta pregovor tudi v tem primeru drži.

Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

Spremembe – naš vsakdanjik

In vendar se vrta ... Človekovo življenje in okolje, v katerem živi, zaznamujejo spremembe. Zanimivo je, da se nanje še nismo navadili. Še vedno s strahom zremo v novo programsko opremo, spremenjena navodila, nove delovne naloge, spremembe v prometnem režimu, spremenjene termine odvoza odpadkov ... »Ne morem se navaditi,« pogosto izrečemo in slišimo. Pa se vendarle navadimo.

Dan specialnih knjižnic, ki ga vsako leto priredi Sekcija za specialne knjižnice pri ZBDS, je z zanimivim in razgibanim dogajanjem povabil prav k sprejemanju neizogibnega; še več, k ugotavljanju, da novosti običajno pomenijo napredek, samopotrditve in osebno rast tistega, ki jih usvoji.

Pomembna je bila že misel iz prvega prispevka, da iz knjižnic za ljudi nastajajo knjižnice ljudi – da smo zaposleni in uporabniki med seboj povezani. Zakon je okvir našega delovanja, osebni pristop pa naša odločitev, naša odgovornost, ki vodi k uspehu tako v odnosu do nadrejenih kot do uporabnikov. Naše poslanstvo je namreč prispevati k uspehu ustanove, v kateri delamo. Tega se moramo zavedati in se vključiti v različne akcije, zagovarjati svoje delo, sodelovati v različnih timih in opozarjati na pomen svoje vloge. Izvrstne knjižnice od običajnih razlikujejo znanje in mnenje, vključenost v družbo in proaktivnost.

Na delavnici o učinkovitem uvajanju sprememb smo se zavedeli, da rutina sicer prinaša občutek varnosti, vendar je preoblikovanje postopkov pri delu, okolja, odnosov neizogibno. Ko spremembe usvojimo, sprejmemo, smo samozavestnejši, dobimo potrditev in se počutimo bolje, zato je prav, da se jim ne izogibamo – prinašajo namreč napredek.

V zadnjem delu je bil predstavljen portal [Tax Fin Lex](#), zbirka baz podatkov, ki prijazno in slikovito predstavi vso veljavno zakonodajo, ki se sproti ažurira. Nanjo so povezani vsi preostali dokumenti, kot so sodna praksa, strokovni članki, komentarji zakonov in praktične rešitve. Na voljo pa so tudi informacije iz finančno-računovodskega ter davčnega področja. V njihovem glasniku je izšel [daljši prispevek](#) s posveta in povezava na galerijo fotografij.

Ana Peklenik (ana.peklenik@acs.si), ACS

Vabljeni v knjižnico ACS. Za obisk se dogovorimo po telefonu, [e-pošti](#) ali preko [FB](#).

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Urednica: Ana Peklenik (T: 01 5842 575, E: ana.peklenik@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagmajster | Jezikovni pregled: Ana Peklenik | Računalniška postavitev: Ana Peklenik | Korektori: Erika Brenk, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.